

GAZETECİ

TANIM

Kamuoyunu bilgilendirmek ve aydınlatmak üzere, toplumda meydana gelen olaylarla ilgili bilgi toplayan, bunları değerlendirerek yorumlayan ve anlaşılır bir şekilde bu bilgileri iletişim araçları ile yayınlanmaya hazır hale getiren kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Toplumdaki ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal vb. nitelikteki olayları izler,
- Olaylar arasından, araştırmaya değer olanları belirler,
- Araştıracağı olay hakkında kimlerden bilgi alabileceğini belirler,
- Çeşitli kaynaklardan sözlü veya yazılı olarak verilen bilgileri toplar,
- Topladığı bilgileri değerlendirir, doğruluğunu kontrol eder,
- Bilgileri anlaşılır bir dille yazar, önemli noktaları vurgular,
- Fotoğraf ve görüntü alır, bunları düzenler,
- Bilgileri haber merkezine gönderir.
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Bilgisayar,
- Fotoğraf makinesi,
- Ses kayıt cihazı,
- Telefon,
- Çeşitli kırtasiye malzemeleri.

GAZETECİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Gazeteci olmak isteyenlerin;

- Düşüncelerini söz ve yazı ile değerlendirip yorumlayabilen ve bunları başkalarına aktarabilen,
- Cesur,
- Çevresinde olup bitenlere ilgili, dikkatli,
- Başkaları ile iyi iletişim kurabilen, girişken,
- Okumaya ve çevresini incelemeye meraklı, olayları doğru değerlendirebilen,
- Değişik ortamlarda ve stres altında çalışabilen kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Gazeteci haberin yazılması aşamasında büroda görev yapar, olayların araştırılması aşamasında açık havada, kapalı yerlerde, sıcakta, soğukta, dağda, uçakta vb. ortamlarda çalışabilir. Çok nadir de olsa çalıştıkları alanlar itibariyle (savaş habercileri ve köşe yazarları) saldırıya uğrama tehlikesi vardır. Çalışma saatleri genellikle düzensizdir. Sık sık seyahat edebilir. Araştırma yaparken değişik insan ve olaylarla karşılaşabilir.

GAZETECİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi üniversitelerin iletişim fakültelerinin “Gazetecilik” bölümlerinde verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Mesleğin eğitimini alabilmek için,

- Lise veya dengi okul mezunu olmak,
- YKS (Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı) kılavuzunda belirtilen giriş koşullarını taşımak,
- Meslek yüksekokulları ile Açık Öğretim Ön lisans Programlarının; Dikey Geçiş Sınavı (DGS) Kılavuzunda belirtilen bölümlerinden mezun olanlar, ÖSYM tarafından açılan Dikey Geçiş Sınavı’nda başarılı oldukları takdirde “Gazetecilik” lisans programına dikey geçiş yapabilirler.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır. Eğitim süresince İletişim Tarihi, Kitle İletişim Kuramları, Medya ve Siyaset, Temel Gazetecilik, Kitle İletişim Hukuku, Medya Ekolojisi, Medya ve Türk Dış Politikası, Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri, Televizyonda Yapım Yönetim ve Medyada Metin Yazarlığı gibi dersler verilmektedir.

Ayrıca, iletişim fakültelerinin gazetecilik bölümlerinde yazılı basında haberin kaynağından baskı evresine kadar olan işlemler ile baskı evresinde süreli yayınların baskısına ilişkin temel bilgi ve uygulamaları konularında eğitim verilmektedir. Öğrencilere araştırmalar yaptırılmaktadır. Meslek yaşantıları boyunca sık sık karşılaşılabilecekleri siyasi, toplumsal, ekonomik olaylar, temel hukuk kavramları, dış politika, halkla ilişkiler, reklamcılık, iletişim, fotoğrafçılık, sinema vb. konularda da bilgiler verilmektedir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Eğitimini başarı ile tamamlayanlara lisans diploması verilir.

GAZETECİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Gazetecilik ekonomik koşullardan çok çabuk etkilenen bir sektör olduğundan mezunların iş bulma şansı ülkenin ekonomisi ve gelişmişliği ile çok sıkı ilişkilidir. Gazeteci toplumların aydınlatılmasında önemli bir görev üstlenmiştir. Dünyamızın küreselleştiği, iletişim çağına girdiğimiz bugünlere ulaşmada en büyük katkı basın-yayın organlarından gelmiştir. Gazeteler sayesinde dünyanın herhangi bir yerindeki olaylardan anında haberdar olabilmekteyiz. Bu yönüyle teknolojiyi en iyi kullanan meslek olma özelliğini de sürdürmektedir. Gelecekte bu durumun daha da gelişeceği söylenebilir.

Gazeteciler, habercilikle ilgili olan bütün basın kuruluşlarında (gazete,dergi) çalışabilirler. Haberciliğe daha ciddi yaklaşan gazetelerde çalışanlar dünyada olup bitenlere (ekonomi, borsa, politika, sağlık, eğitim, hukuk) ilişkin bilgi verirler. Magazin gazetelerinde çalışan gazeteciler ise sanat, moda ve sosyete dünyasında meydana gelen olayları araştırır ve yazarlar.

Gazeteci çıktığı saate göre sabah-akşam gazetesi ya da yayınlandığı sıklığa göre günlük gazete, haftalık gazete ayrıca yerel, ulusal ya da uluslararası gibi çeşitli gazetelerde çalışabilirler. Genel olaylarla ilgili bilgi veren gazetelerin yanı sıra yalnızca belirli kesimleri ilgilendiren özel bazı konulardaki haber ve makalelerin bulunduğu gazeteler de vardır. Çok nadirde olsa yabancı dilde yayın yapan gazetelerde çalışabilir.

Gazetecilik lisans programını bitirenlerden Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) iş birliği ile açılan/açılacak olan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Tezsiz Yüksek Lisans Programını ya da pedagojik formasyon eğitimi sertifika programını başarı ile tamamlayanlar Gazetecilik alanı Öğretmeni olarak da çalışabilirler. Okutacağı dersler Gazetecilik Alanının; Muhabirlik, Sayfa Sekreterliği, Gazetecilik alan/dal dersleri ve modülleri/meslek dersleri/seçmeli meslek dersleri, Küreselleşen Toplumda İletişim Teknolojileri, Medya Okuryazarlığıdır.

Gazeteciler kendi içlerinde spor, parlamento, savaş, iç politika, dış politika, polis-adliye, magazin gibi farklı uzmanlık alanlarında çalışabilirler.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ DURUMU

EĞİTİM SÜRESİNCE

Üniversite eğitimi süresince Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğünün sağladığı kredi ve yurt imkanlarından yararlanabilirler.

Ayrıca, kamu ve özel kurum ve kuruluşların sağladığı burs olanaklarından faydalanabilirler.

EĞİTİM SONRASI

Eğitim sonrası kazanç ise çalışılan gazetenin tirajına, işveren ile yapılacak anlaşmaya göre değişiklikler göstermektedir. Daha sonraki ücretler bulunduğu kişinin konum ve deneyimine göre belirlenmektedir.

GAZETECİ

G - MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mezunlar yüksek lisans ve akademik kariyer yapabilirler. Akademik kariyerlerine uygun olarak yükseköğretim kurumlarında araştırma görevlisi, doktor, doçent, profesör gibi unvanlara yükselme olanağına sahiptirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Gazetecilik mesleğinde ilerleme bireyin kendisini yetiştirmesine bağlıdır. Kişi herhangi bir alanda muhabir olarak çalışabileceği gibi kendini yetiştirerek köşe yazarlığına, genel yayın müdürlüğüne kadar yükselebilir.

Başarılı çalışmalar yapan muhabirler daha yüksek tirajlı gazetelere geçebilirler. Ücretlerinde önemli ölçüde artış olabilir.

BENZER MESLEKLER

- Yazar (metin yazarı, ilan yazarı, kitap yazarı),
- Radyo-televizyon muhabiri ve yapımcısı,
- Eleştirmen.

GAZETECİ

H- EK BİLGİLER

Gazetenin bir düzen içinde çıkarılmasını sağlamak için gazeteciler arasında çeşitli görev dağılımı yapılmıştır.

Bunlar:

Genel Yayın Müdürü: Gazete sahibinin isteği doğrultusunda gazetenin yayın politikasını belirler, bölümler arasında gerekli koordineyi sağlayarak tutarlı ve uyum içinde gazetenin çıkmasını sağlar.

Sorumlu Müdür: Gazetenin özelliğine göre bir veya birden fazla sorumlu müdür olabilir. Eğer tek sorumlu müdür varsa gazetede yayınlanan tüm fikir ürünleri ve spor haberlerinden sorumludur. Birden fazla ise görev dağılımı olabilir.

Yazı İşleri Müdürü: Çeşitli kaynaklardan gelen haberlerin belirli bir düzen ve bütünlük içinde okuyucuya sunulmasını sağlar. Genel yayın müdürünün direktifleri doğrultusunda görev yapar.

Sekreter: Haberleri önem, tür ve özelliklerine göre sayfa üzerinde yerleştirir, göze hoş gelecek şekilde sergilenmesini sağlar.

Haber Müdürü: Yayın müdürünün direktifi ve yazı işleri müdürünün isteği doğrultusunda gazetenin büroları, servisleri ve muhabirleriyle ilişki kurup onların verdikleri haberlerin yeniden elden geçirilerek redakte edilmesini sağlar.

İstihbarat Şefi: Haber akışkanlığını sağlama görevini yerine getirir. Günlük çalışma programı oluşturarak muhabirler arasında iş bölümü yapar.

Muhabirler ve Foto Muhabirleri: Muhabirler, belirli dallarda veya her dalda görev yaparak haber toplayan kişilerdir. Foto muhabirleri ise resim çekerek haberin inandırıcılığını pekiştirirler.

Başyazar: Gazetenin genel yayın politikasını belirleyerek, belirli konularda tutumunu ortaya koyarak, haftanın belli günleri veya her gün çıkan yazıları kaleme alır.

Makale ve Fıkra Yazarları: Ana ürün olan haberleri çeşitli belge ve kaynaklarla yorum haline getirir. Böylece fikir gazetelerinde bir görüşün belirlenmesi görevini üstlenirler.

Ressam veya Grafikerler: Anlatımı güç olayların açıklanması veya resimli anlatımın daha başarılı olması için istatistik konularında resim, grafik ve çizim yaparlar.

GAZETECİ

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- Üniversitelerin web siteleri,
- 9 sayılı T.C. MEB Talim ve Terbiye Kurulu Kararı Şubat/2014,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması, ISCO-08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- ÜNİ-VERİ <https://www.cbiko.gov.tr/projeler/uni-veri>
- Türkiye İş Kurumu web sayfası <https://www.iskur.gov.tr>
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.